

uprøbet Sag; ikke blot her i Landet, men, som det synes, ogsaa i hele den øvrige Verden er det noget nyt, og jeg veed ikke, om Danmark som Industriland og den danske Industri kan siges at staa saaledes, at være saa fast fundamenteret og saa solidt bygget, at Danmark egentlig skulde gaa i Spidsen for denne Sag. Udvalget har ladet forespørge i forskellige Industrilande, om de havde nogen saadan Forening. Jeg veed ikke nøjagtig, hvorledes der blev svaret, da Svaret ikke er officielt endnu, men det er blevet mundtlig refereret til os, og det gaar ud paa, at saadan en Ting kendte de ikke der. Om Ordene faldt saaledes, veed jeg ikke, da de kun ere blevne refererede mundtlig, men jeg veed, at fra Tyskland kom der det Svar, at man betragtede industrielle Etablissementer som noget saa fluktuerende og vanskeligt at vurdere, at man ikke kunde indlade sig paa en saadan Forening. Nu vil jeg sige, at selv om man i Tyskland havde en saadan Forening, og Svaret havde lydt, at det gik godt, vilde det dog ikke være tilstrækkeligt for os til at følge efter, idet Industrien staar ganske anderledes fundamenteret i Tyskland end her. Men, som sagt, hvor vi søgte Oplysninger, have vi faaet det Svar, at noget saadant kendte man ikke noget til, og at det var umuligt at gennemføre. Hovedsagen vil jo være Vurderingen, og der staar i Lovforslaget, at Takstationen skal foretages efter saadanne Regler, som ikke yde mindre Sikkerhed for rigtig Vurdering end de i Lov af 19de Marts 1869 indeholdte Bestemmelser, og som nærmere blive at fastsætte under Indenrigsministeriets Approbation. Jeg siger, at det vil blive vanskeligt for Indenrigsministeren at fastsætte Regler, som der virkelig kan gaaes bestemt efter, og det vil blive endnu vanskeligere for Vurderingsmændene at gaa efter Reglerne, hvor vidtløftige de end ere, og hvor nøjagtig de end have affstreget Grænserne for Vurderingsmændenes Skøn og Takstation. Det vil blive en meget vanskelig og lidet misundelsesværdig Bøst at være Takstationsmand. Det vil ikke være det samme som at være Takstationsmand ved Kreditforeninger for Landejendomme. Jeg erindret under Sagens 1ste Behandling, at det blev gjort gældende af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgfreds (Schalling), at man ogsaa ved Landejendomme saa Vurderinger, som viste sig at være fuldstændig gale, saaledes at det, naar Ejendommen skulde realiseres, viste sig at være Tab for Kreditforeningen, men i Almindelighed er det saa, at en fornuftig Vurdering af en Landejendom giver et saadant Skøn

over denne Ejendoms Værdi, at det skulde gaa mærkelig til, om noget saadant skulde indtræffe; saa var der meget, som skulde ramle sammen her i Landet, hvis det ikke skulde vise sig, at denne Vurdering ikke skulde staa, naar Realisationsdagen kommer. Naar vi se paa vore Kreditforeninger og paa, hvorledes de maa afhende Ejendomme, er det med smaa Tab og i Reglen uden Tab. Her er der noget bestemt; man veed, hvad man skal gaa efter; men naar en Vurderingsmand skal vurdere saadanne industrielle Etablissementer, som der her er Tale om, er det en anden Sag. Ja, der er maasse en Bygning, som er opført af Bindingsværk med Tagpap paa som saa mange af den Slags, en lille Grund og nogle Maskiner, som i Dag ere saa og saa meget værd, men som den Dag, Forretningen gaar i Staa, ikke repræsenterer nogen større Værdi end gammelt Særn.

Udvalgets Flertal har ved de to Vurderingsforslag villet fastsætte to Ting med Hensyn til disse Regler for Takstationsforretningerne, som skulle fastsættes af Indenrigsministeren. Naar der staar i Vurderingsforslaget, at Takstationsmændene skulle tage Hensyn til, om Forretningen har været drevet i de sidste to Aar eller ikke, saa tror jeg ikke, at denne Tilføjning vil have stort at betyde for Vurderingens Sikkerhed. Oprettes der nemlig et nyt Etablissement af denne Art, er det ikke saa vanskeligt for den nye Ejer eller Fabrikant at saa lavet en god Omsætning i de to første Aar, og det viser sig tit, naar en Mand skal konkurrere med ældre Forretninger af samme Genre, at hans handelsressende da først og fremmest saa Ordre paa at staa saa mange nye Ordres som muligt; denne søger da til de mindre solide Forbindelser, som de andre Forretninger ere gaaede udenom, hos dem faar han saa med Rykhaand sine Ordres, og efter 3 Maaneders Forløb indløbe Betslerne, som det saa bliver Fabrikantens Sag at se at saa noget ud af. Det gaar ofte med en saadan ny Forretning saaledes, at Fabrikanten har den tilbørlige Forventning om, at, naar blot den første Tid er gaaet, vil han nok kunne saa Sikkerhed for, hvorledes det vil gaa; men man kan ogsaa godt tænke sig, at en saadan ny Fabrikant siger: Lad rulle, det gaar maasse, det gaar maasse ikke, lad Forretningen blot komme i Gang. Og naar Takstationsmændene komme, ville de se, at Driften er i meget god Gang; de Betsler, han har faaet ind, ville disse Mænd ikke saa at se, og Takstationsforretningen vil da maasse udbiise et net Resultat, skønt maasse allerede Aaret efter Fabrikationen er standset